ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Проект фінансується
Європейським Союзом

ДІАЛОГ ЗІ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні

Період моніторингу:
1 січня - 7 лютого 2018 року

Випуск № 36,
лютий 2018

Шановні читачі!

Перед Вами випуск щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, продукт проекту "Сприяння розвитку торгівлі за рахунок сприяння діалогу між представниками громадянського суспільства і органами державної влади (Діалог зі Сприяння Торгівлі)". Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно процедур спрощення торгівлі. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: tfd@ier.kiev.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності..... 4

Уряд вирішив поетапно запроваджувати обов'язковість "єдиного вікна" на митниці.....4

Проекти нормативно-правових актів.....6

У Верховній Раді пропонують скасувати обмеження щодо необхідності перебування за кордоном не менше 24 годин для безмитного ввезення продукції в Україну.....6

Новини.....7

Уряд створив Експортно-кредитне агентство..... 7

Уряд скасував власні рішення про реформування системи податкових та митних органів.....7

Україна отримала статус спостерігача Європейської організації морських портів.....8

ДФС та ДПС розробили механізми взаємного обміну інформацією про громадян, які перетинають митний кордон.....8

Уряд вирішив поетапно запроваджувати обов'язковість "єдиного вікна" на митниці

Постанова Кабінету Міністрів України № 44 від 31 січня 2018 року "Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2011 р. № 1031 і від 25 травня 2016 р. № 364"

Цим рішенням Уряд вніс зміни до власних постанов, якими було запроваджено функціонування механізму "єдиного вікна" на митниці. Зокрема, постанова скасовує обов'язковість використання цього принципу для суб'єктів ЗЕД та органів державної влади, яке планувалося запровадити з 1 лютого 2018 року відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2017 р. № 878 "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2016 р. № 364".

Відповідними змінами Уряд запровадив диференційований підхід до обов'язковості застосування "єдиного вікна" в залежності від тих чи інших факторів. Фактично, постанова дозволяє підприємствам до 31 січня 2019 року на власний розсуд визначати необхідність використання механізму "єдиного вікна" при здійсненні окремих митних процедур. Зокрема, це дозволено у таких випадках:

- при ввезенні (пересиланні) на митну територію України товарів у міжнародних поштових відправленнях або у міжнародних експрес-відправленнях;
- при переміщенні товарів транзитом;
- при експорті товарів, які перетинають митний кордон іншим, ніж автомобільний, видом транспорту;
- при декларуванні товарів в місцях митного оформлення, які перебувають менше 90 днів у переліку місць митного оформлення товарів.

В усіх інших випадках, зокрема і в режимі імпорту товарів, використання механізму "єдиного вікна" є обов'язковим.

Також цією постановою Уряд обмежив час, відведений контролюючим органам на призначення огляду (інспектування) товарів при експорті. Відповідні процедури мають бути проведені найближчим можливим часом, але не пізніше 12 робочих годин від моменту, запропонованого підприємством-декларантом.

Значний обсяг норм постанови присвячено упорядкуванню режиму

контролю товарів, що переміщуються у дерев'яному чи паперовому пакувальному матеріалі або на дерев'яних палетах. Постановою запроваджується ризик-орієнтований підхід до обрання фітосанітарного контролю цих об'єктів, що передбачатиме:

- при експорті — здійснення контролю маркування палет митницями і лише у випадках, коли товари підлягатимуть митному огляду;
- при імпорті — огляду (інспектуванню) будуть підлягати 10%, 25%, 50% або 100% підконтрольних вантажів залежно від рівня ризику в розрізі країн-відправників.

Документ передбачає включення до переліку товарів, які не підлягають санітарно-епідеміологічному контролю (у т.ч. у формі попереднього документального контролю) медичних виробів в т. ч., для діагностики in vitro, активних медичних виробів, які імплантують, допоміжних засобів, що пройшли процедуру оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, а також пестицидів і агрохімікатів, зареєстрованих в Україні.

Щодо санітарно-епідеміологічного контролю. Змінами встановлено, що товари, що вивозяться (експорт) за межі митної території України підлягають санітарно-епідеміологічному контролю у разі, коли цього вимагає країна-імпортер.

Ще одне нововведення стосується **радіологічного контролю товарів**, які переміщуються через державний кордон України. Такий контроль вважатиметься завершеним у тому випадку, якщо у пунктах пропуску через державний кордон України, забезпечено функціонування комплексів автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів.

Наведені зміни було внесено у співпраці з підприємницьким середовищем та бізнес-асоціаціями, представники яких висловлювали неодноразові занепокоєння з приводу неможливості забезпечення причетними органами державної влади повноцінного функціонування режиму "єдиного вікна" при здійсненні усієї маси експортно-імпортних операцій.

Внесені зміни мають прискорити процес взаємодії підприємств і органів державної влади, що здійснюють митний, санітарно-епідеміологічний, ветеринарно-санітарний, фітосанітарний, екологічний, радіологічний та інші види контролю, має спростити ведення зовнішньоекономічної діяльності і мінімізувати корупційні ризики.

Водночас, ухвалення останніх змін вказує на певну безсистемність дій Уряду при ухваленні таких важливих рішень, які безпосередньо впливають не тільки на діяльність суб'єктів ЗЕД, а й у перспективі впливатимуть на зовнішню торгівлю України. Ухвалення подібних рішень має бути більш системним та прогнозованим. Такі питання мають вирішуватися не на рівні підзаконних актів, а на законодавчому рівні Водночас, відповідний законопроект з літа 2017 року знаходиться у Верховній Раді України.

Джерело: https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-posta-1

У Верховній Раді пропонують скасувати обмеження щодо необхідності перебування за кордоном менше 24 годин для безмитного ввезення продукції в Україну в особистому багажу

Проект Закону України реєстр. № 7484 від 11 січня 2018 року "Про внесення змін до підпунктів 191.2.3 та 196.1.18 Податкового кодексу України (щодо виключення часових обмежень)"

Ініціатор: Народні депутати України

Законопроектом пропонується скасувати обмеження, які були запроваджені з 1 січня 2018 року щодо необхідності перебування громадянам за межами України понад 24 годин, для можливості безмитного ввезення на митну територію України товарів на суму до 500 євро та вагою до 50 кг.

Фактично, пропонується скасувати вже запроваджені обмеження щодо перебування за кордоном до 24 годин. На думку авторів законопроекту це зніме соціальну напругу.

Водночас, саме ця норма значно ускладнює потрапляння на митну територію Україні так званого "сірого імпорту", оскільки робить менш вигідним використання такої "схеми" уникнення від оподаткування.

У той же час аналогічні обмеження щодо часу перебування за кордоном для можливого пільгового ввезення товарів у ручній поклажі діють у Канаді, США, Сінгапурі та Норвегії. Слід розуміти, що створення нерівних умов конкуренції між офіційним імпортом та сірим імпортом або сірим імпортом та офіційним виробником в Україні, який відлякує інвесторів та перешкоджає створенню нових виробництв в Україні.

Джерело: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63313

Уряд створив Експортно-кредитне агентство

7 лютого 2018 року Кабінет Міністрів України прийняв рішення про створення Експортно-кредитного агентства та затвердив його установчі документи. Агентство буде діяти у формі приватного акціонерного товариства (ПрАТ).

Відповідальним за виконання дій, пов'язаних із здійсненням приватного розміщення акцій приватного акціонерного товариства визначено Мінекономрозвитку. Кількість акцій у першому випуску становитиме 200 000 штук. Статутний капітал ЕКА становитиме 200 млн грн і забезпечуватиметься з коштів державного бюджету.

В рамках цього рішення Уряд затвердив Статут ПрАТ "Експортно-кредитне агентство", Положення про наглядову раду, про правління, про ревізійну комісію Агентства, Порядок проведення конкурсного відбору кандидатів на посаду члена наглядової ради ЕКА.

Після запуску Експортно-кредитне агентство здійснюватиме страхування, перестрахування і надання гарантій за договорами, які забезпечують розвиток експорту. Воно також братиме участь у виконанні програм часткової компенсації відсоткової ставки за експортним кредитом і надаватиме консультації експортерам.

Наразі тексти документів на Урядовому порталі відсутні.

Джерело: http://bit.ly/2BfJHtg

Уряд скасував власні рішення про реформування системи податкових та митних органів

11 січня 2018 року Кабінет Міністрів України скасував власні рішення про затвердження концепції реформування системи органів державної податкової та митної політики, а також про реорганізацію територіальних органів Державної фіскальної служби. Скасовані постанови були прийняті 29 березня і 19 липня 2017 року відповідно.

Норми постанов передбачали створення Міжрегіональної митниці та головного Міжрегіонального управління ДФС. Водночас, обласні та енергетичну митницю планувалося приєднати до Міжрегіональної митниці. Об'єднані державні податкові інспекції мали бути приєднані до головних управлінь ДФС в областях, а останні, в свою чергу, разом з Офісом великих платників податків – включені до складу Міжрегіонального головного управління ДФС.

Наразі офіційні тексти рішень відсутні. У той же час ухвалення скасованих рішень у минулому році наробило багато шуму і занепокоєння з боку експертів, громадськості та колишніх митників. У ході різноманітних круглих столів та обговорень висловлювалися занепокоєння щодо доцільності та змісту запропонованих змін. Водночас, вже після ухвалення цих документів значна кількість експертів та представників громадськості брала активну участь у наповненні дорожньої карти з реформування митниці. Було підготовлено окремі блоки необхідних заходів, які були оприлюднені на сайті Міністерства фінансів України.

Джерело: http://bit.ly/2sbeOTI

Україна отримала статус спостерігача Європейської організації морських портів

Адміністрація морських портів України (АМПУ) отримала статус спостерігача Європейської організації морських портів (European Sea Ports Organization — ESPO). Відповідне рішення було прийнято Виконавчим комітетом ESPO 17 січня 2018 року в Брюсселі.

Офіційне представлення АМПУ членам і спостерігачам ESPO відбудеться в ході Генеральної Асамблеї 30 травня 2018 року в Роттердамі. Після цього, з 30 травня по 1 червня, АМПУ візьме участь у щорічній конференції і роботі технічних комітетів ESPO.

Членство в ESPO дозволить Україні перейняти кращі європейські практики організації роботи портів. Це крок також важливий з точки зору реалізації дорожньої карти щодо імплементації нормативних документів ЄС в сфері морського транспорту.

Фактично існує два види членства в складі ESPO: повне членство (full membership) і членство в якості спостерігача (observer membership). Оскільки Україна не є країною-членом ЄС, АМПУ має можливість приєднатися до ESPO виключно в статусі спостерігача.

У цьому статусі АМПУ отримає право делегувати одного представника на засідання Генеральної Асамблеї ESPO, відвідувати і брати участь в роботі всіх технічних комітетів, мати доступ до внутрішньої бази даних ESPO з останньою інформацією про політику ЄС, у сфері інвестицій та грантів, а також можливість для індивідуальних запитів інформації через Генерального секретаря Організації.

ESPO працює над розробкою регуляторних документів міжнародного рівня для покращення роботи та підвищення якості послуг портової галузі. У його складі функціонує 9 постійних комітетів за такими напрямками: управління портом; сталий розвиток; інтермодальні перевезення, логістика, промисловість; морські справи; спрощення процедур торгівлі, митного оформлення, безпеки; економічний аналіз і статистика; юридичне консультування; круїзні і поромні порти; трудові відносини і операції.

Джерело: http://bit.ly/2FloJZo

ДФС та ДПС розробили механізми інформування про громадян, які перетинають митний кордон

Станом на 15 січня 2018 року митницями ДФС було проадміністровано митних платежів за операціями з ввезення фізичними особами товарів на митну територію України на суму 4,2 млн. гривень (за аналогічний період 2017 року – 3,3 млн. гривень).

За цей період було лише 2 випадки коли громадяни, які були відсутні в Україні менше ніж 24 години або в'їжджали в Україну частіше одного разу протягом 72 годин, перетнули митний кордон України з товарами.

Для забезпечення виконання нових норм Податкового кодексу, які набули чинності з 1 січня 2018 року, митниці мають бути забезпечені оперативною інформацією про перетин державного кордону громадянами в усіх пунктах пропуску через державний кордон. Обов'язок з надання інформації посадовими особами органів охорони державного кордону про громадян, які в'їжджають в Україну частіше одного разу протягом однієї доби, встановлено статтею 374 Митного кодексу України.

Водночас нормативне врегулювання переміщення товарів фізичними особами, які були відсутні в Україні менше ніж 24 години або які в'їжджають в Україну частіше одного разу протягом 72 годин, Митним кодексом України не передбачено.

Для законодавчого врегулювання та виконання норм Податкового кодексу України необхідно найближчим часом внести відповідні зміни до Митного кодексу України. Наразі ДФС проведено нараду з ДПС України, де були розроблені механізми для оперативного вирішення цієї ситуації. Зокрема, було вирішено здійснювати обмін такою інформацією поетапно.

Протягом першого етапу – перехідного періоду (до запровадження обміну інформацією в он-лайн режимі) обмін запроваджується на місцевому рівні взаємодії, тобто здійснення відміток про інформацію в контрольних талонах. На другому етапі – інформування щодо громадян, які перетинають митний кордон України відбуватиметься в он-лайн режимі.

ДФС та ДПСУ мають доопрацювати власні програмні комплекси для забезпечення обміну інформацією в режимі он-лайн строком до 15 лютого 2018 року.

Джерело: http://bit.ly/2BGu4Mz

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлено в рамках проекту **“Діалог зі сприяння торгівлі”**, який реалізує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Номер проекту: ENPI/2013/ 333-433.

Проект спрямований на зміцнення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення і сприяння реалізації заходів політики зі сприяння розвитку торгівлі, створюючи цим самим підґрунтя для успішної інтеграції України в світову економіку взагалі і подальшу інтеграцію в ЄС зокрема.

Завдання Проекту:

- Покращення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки прогресу їхнього виконання, а також пропагування змін, що створюють комфортні для ведення бізнесу умови;
- Сприяння політичному діалогу між бізнес-асоціаціями / НУО і органами державної влади, спрямованому на реалізацію заходів політики сприяння розвитку торгівлі;
- Зменшення торгових витрат в Україні.

Основні результати проекту:

- Зміцнений потенціал бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки процесу їхнього виконання, а також інформаційно-пропагандистська робота щодо змін (вимірюються за кількістю інформаційно-пропагандистських кампаній, переваг політики, осіб, що пройшли навчання);
- Розроблений стандартизований інструмент МіО ходу виконання заходів з сприяння розвитку торгівлі; проведено чотири етапи МіО, включаючи опитування 1200 фірм в рамках одного етапу;
- Більше залучення бізнес-асоціацій, НУО до діалогу з органами державної влади стосовно заходів з сприяння розвитку торгівлі (визначається за перевагами політики, охопленням дебатів / слухань, участю в роботі громадських рад);
- Зменшення торгових витрат, що стимулює розвиток міжнародної торгівлі (оцінюється за субіндексом “Doing Business”, Індексом логістичної ефективності).

Термін виконання: Квітень 2014 р. – грудень 2018 р.

Застереження

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій в рамках проекту **“Діалог зі Сприяння Торгівлі”** за фінансової підтримки Європейського Союзу, має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. В разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.